

תשובה בדורנו / הרב אבינו

האם יש תשובה מיוחדת לכל דור ודור? האם יש הבדל בין תשובה לדור אחד לבין תשובה לדור אחר? אמנם, תשובה היא חזרה לתורה ולמצוות, והתורה היא נצח, אינה משתנה ולא תשתנה, ועל כן לכאורה, גם התשובה אינה צריכה להשתנות. מסביר הגאון מווילנא, שלכל דור יש אופי מיוחד. בכל דור שולטת מידה אחרת של ריבוננו של עולם, וכל מעשי הדור, הנהגותיו ופרנסיו – מתנהלים על פי מידה זו. לכן, לכל דור יש קצים אחרים התלויים בתשובה, הנהגות אחרות ומנהיגים אחרים) אבן שלמה יא ט). לכל דור תשובה משלו, עבודה משלו ומכשולים משלו. תפקידו של כל דור אינו נקבע על ידי עצמו, אלא על ידי ריבוננו של עולם, הקובע מי תהיינה נשמות הדור ומה תהיינה עבודות הדור. על פי זה גם נקבעים מנהיגי הדור, שכידוע, הגדר של מנהיג הוא – האדם הנכון במקום הנכון, והוא היודע להוציא מן הכוח אל הפועל את הקצים של כל דור התלויים בתשובה. כמובן, כל התשובות של כל הדורות מצטרפות לתשובה הגדולה הכללית של האומה, אך לכל דור יש עבודה מיוחדת, הנקבעת על פי הגיון המיוחד של ההנהגה האלוהית שבאותו הזמן. יש לפקוח עיניים ולראות שלפני יותר ממאה שנה, ריבוננו של עולם החל להחזיר שכנינו לציון ולעשות ישועה לעמו. ריבוננו של עולם ברא את העולם כדי שעם ישראל יהיה מרכזו. אמר לאברהם אבינו: "לך לך... ואעשך לגוי גדול... ונברכו בך כל משפחות האדמה", ולמשה רבינו: "והייתם לי ממלכת כוהנים וגוי קדוש". מפני חטאינו גלינו מארצנו, נחרבנו ונהרגנו. יחזקאל הנביא זעק שזהו חילול השם היותר נורא ואיום, הפך המגמה האלוהית. עתה תם חילול השם ומתחיל קידוש השם: "וקידשתי את שמי הגדול המחלל בגויים, וקבצתי אתכם מכל הארצות והבאתי אתכם אל אדמתכם" (יחזקאל לו). עתה, ריבוננו של עולם עסוק בבניין הארץ ושיבת ציון, הקמת המדינה וחיזוק הצבא. "המחדש בטובו בכל יום מעשה בראשית", כל יום מתחדשים חידושים מאת ד', בכל יום נשפך עוד טוב מהמקור האלוהי. ועתה, ד' עושה ישועה לעמו ומקים אותו לתחיה. האם הנך רוצה להיות שותף למעשה בראשית ולמעשה ד' הגדול של ימינו? זו התשובה של דורנו. חז"ל אומרים שלפני בוא המשיח "בת קול מפוצצת בראשי ההרים ואומרת: כל מי שפעל עם אל, יבוא ויטול שכרו", ויש גרסה- "באוהלי צדיקים"; בראשי ההרים יש ישובים, ובאוהלי צדיקים יש לומדי תורה. אלו ואלו קרואים להיות פועלים עם אל, כי לכל דור עבודה משלו ומצווה משלו.